Бөлім:	3-бөлім. Ағартушылық идеяларының таралуы
Педагогтің Т.А.Ә.:	Отар Әл Фараби Нұрмаханбетжанұлы
Күні:	07.10.2026
Сынып: 7 «А»	Қатысушылар саны: _____ Қатыспағандар саны: _____
Сабақтың тақырыбы:	Ағартушылық дәуірдің қандай идеялары еуропалық монархтардың қызметінде көрініс тапты? (2-сабақ)
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаттары:	7. 2. 1. 1 қоғамда дін рөлінің шектелуіне байланысты адамдар өмірінде орын алған өзгерістерді анықтау; 7. 2. 3. 2 Ағартушылық дәуір идеяларының қоғамдық дамуға ықпалын анықтау
Сабақтың мақсаты:	«Ағартушылық абсолютизм» ұғымын түсіндіру; II Фридрих, II Екатерина және II Иосиф реформаларын идеялармен байланыстырып, шектеулерін бағалау.
Бағалау критерийлері:	Тарихи ұғымдарды орынды қолданады; деректен ақпарат анықтайды; себеп-салдарды түсіндіреді; қорытындысын дәлелдейді.
Құндылықтар:	Әділдік, жауапкершілік, ынтымақтастық, ғылыми таным, өзгенің пікірін құрметтеу.
Апта дәйексөзі:	Білім – қымбат қазына, қанағат тұтпа азына (Мұзафар Әлімбаев).

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі / уақыты	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы — 9 минут	Психологиялық ахуал қалыптастырады. Өткен тақырыптан 2 диагностикалық сұрақ қояды. «Бүгінгі зерттеу сұрағына жауап беру үшін не білуіміз керек?» деп сабақ мақсатын таныстырады.	Сұрақтарға жауап береді; өз болжамын айтады; сабақ мақсатын дәптерге жазады.	Ауызша мадақтау; нақтылау сұрағы арқылы жедел кері байланыс.	Слайд, тақырып суреті
Жаңа білімге қадам — 5 минут	Негізгі тарихи контекстi 3–4 қысқа тірек сөйлеммен түсіндіреді. Маңызды ұғымдарды тақтаға жазады. Оқу дерегінің түпнұсқа не бейімделген нұсқа екенін белгілейді.	Тірек ұғымдарды жазады; түсініксіз сөздерді нақтылайды; бір себепті болжайды.	«Бас бармақ» тәсілі; 1 нақты сұрақ.	Тірек сызба, терминдер
Сабақтың ортасы — 9 минут 1-тапсырма: Монархтар мен идеялар	II Фридрих, II Екатерина, II Иосиф туралы қысқа анықтамаларды және реформалардың мысалдарын көрсету.	Билеушілердің кемінде екеуін ағартушылықпен байланысты реформаларымен сәйкестендіреді.	Дескриптор: 2 сәйкестік – 2 б.	Билеушілер карточкалары

Сабақтың ортасы — 9 минут 2-тапсырма: Реформаға сараптама	«Реформа – ағартушылық идея – кімге тиімді – шектеуі» кестесін беру. Реформаның жариялануы мен жүзеге асуын ажыратуды ескерту.	Екі реформаны кестеде талдап, биліктің абсолюттік сипаты сақталғанын тұжырымдайды.	Дескриптор: 2 талдау – 4 б.; шектеу – 1 б.	Талдау кестесі
Сабақтың ортасы — 9 минут 3-тапсырма: Тарихи үкім	«Ағартушылық монархия қоғамды түбегейлі өзгертті ме?» сұрағына ПТМС үлгісімен жауап жаздыру.	Пікір, түсіндірме, мысал, салдар құрылымын сақтап, дәлелді жауап береді.	Дескриптор: Төрт компонент – 4 б.	ПТМС үлгісі
Сабақтың соңы — 4 минут	Бастапқы зерттеу сұрағына қайта оралтады. «Бүгінгі ең маңызды дәлел қандай?» деп қорытынды жасатады. «3–2–1» әдісі: 3 факт, 2 байланыс, 1 сұрақ.	3 факт, 2 себеп-салдар байланысы, 1 ашық сұрақ жазады. Өзін-өзі критерий бойынша бағалайды.	«3–2–1» рефлексиясы; қысқа қорытынды кері байланыс.	Рефлексия парағы
Үй тапсырмасы	«Ағартушылық абсолютизмнің 2 жетістігі, 2 шектеуі» жазбасы.	Тапсырманы жеке орындайды, келесі сабақта бір дәлелін ұсынады.	Келесі сабақта ауызша кері байланыс.	Оқулық, дәптер

Саралау: қолдауды қажет ететін оқушыларға ұғым сөздігі мен сөйлем бастамасы беріледі; жоғары деңгейдегі оқушылар баламалы көзқарасты салыстырады.

Сабақтан кейінгі рефлексия: Мақсатқа жету деңгейі _____ Тиімді әдіс _____ Қажетті өзгеріс _____